

۱ کدام عبارت بیانگر نظر ملاصدرا است؟

- ۱ آن چه واقعیت خارجی را تشکیل می‌دهد و در خارج اصالت دارد، مفهوم وجود است.
- ۲ واقعیت خارجی امری واحد است و هر ماهیت تعینات خاصی دارد که مفهوم وجود را شکل می‌دهد.
- ۳ گوناگونی و کثرت، مربوط به ویژگی‌های موجودات است و این ویژگی‌ها نیز به خود وجود بازمی‌گردد.
- ۴ وجود حقیقتی مشکک است، یعنی: مفهوم وجود در موجودات، مشترک و واقعیت آن، متفاوت است.

۲ کدام عبارت بیانگر دیدگاه ابن‌سینا است؟

- ۱ هر حرکتی که اتفاق می‌افتد، در موجودی که حرکت می‌کند، منشأ دارد.
- ۲ دقت در هر جزئی از حرکات طبیعی، آدمی را از قانون حاکم بر طبیعت آگاه می‌کند.
- ۳ غایت و هدف هر موجودی در جهان طبیعت، از همان ابتدای وجود او تعیین شده است.
- ۴ در نظام طبیعی جهان قرار گرفتن مانع در مسیر موجود، در رسیدن او به کمال کمک می‌کند.

۳ کدام عبارت نادرست است؟

- ۱ علامه طباطبایی معتقد بود که در اندیشه‌های ملاصدرا، ظرفیت پاسخگویی به مسائل فلسفی روز وجود دارد.
- ۲ با سقوط دولت صفویان و ظهور قاجاریه، جنب‌وجوشی در حوزه فرهنگ پدید آمد و مسائل تازه فلسفی مطرح شد.
- ۳ یکی از آثار ورود فلسفه‌های اروپایی به ایران، رونق تدریس و گفت‌وگو در مورد اندیشه‌های فیلسوفان مسلمان بود.
- ۴ فعالیت‌های فلسفی علامه طباطبایی به حوزه محدود نمی‌شد، وی از گفت‌وگو با فرهنگ‌های دیگر استقبال می‌کرد.

۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ ورود فلسفه‌های اروپایی به ایران، اساتید فلسفه اسلامی را با اندیشه‌های فارابی، ابن‌سینا و ملاصدرا هم آشنا کرد.
- ۲ در اصول فلسفه و روش رئالیسم، علامه طباطبایی، شفای ابن‌سینا و اسفار ملاصدرا را به سبک روز مطرح کرده‌اند.
- ۳ علامه طباطبایی به منظور ملاقات با اساتید دانشگاه‌ها، فعالیت‌های فلسفی خود را به خارج از حوزه گسترش دادند.
- ۴ شهید مطهری علاوه بر نگارش کتاب‌هایی درباره مسائل فلسفی زمان، آثاری در تبیین آرای فیلسوفان مسلمان دارد.

۵ کدام عبارت، اساس ورود به فلسفه سیاسی را از نظر فارابی بیان می‌کند؟

- ۱ هدف اصلی شکل‌گیری جامعه، سعادت انسان است.
- ۲ رئیس جامعه باید به عالی‌ترین درجه عقل رسیده باشد.
- ۳ جایگاه افراد در مدینه فاضله، متناسب با توانایی‌های آنان است.
- ۴ انسان‌ها از آغاز پیدایش خود، به زندگی جمعی تمایل داشته‌اند.

۶ کدام عبارت با اصل وحدت حقیقت وجود ناسازگار است؟

- ۱ خارج از ذهن انسان، هیچ موجودی، چیزی جز وجود نیست.
- ۲ ذهن انسان از هر موجودی، بیش از یک مفهوم درک می‌کند.
- ۳ مفهوم وجود نسبت به موجودات گوناگون، معانی متفاوتی می‌یابد.
- ۴ موجودات جهان، هم ویژگی‌هایی مشترک و هم ویژگی‌هایی خاص خود را دارند.

۷ هریک از عبارتهای الف و ب به‌ترتیب، با کدامیک از عوامل زمینه‌ساز تفکر، در قرآن و روش پیشوایان دینی، تناسب بیشتری دارد؟

الف: قرآن کریم می‌فرماید: «اگر در آسمان و زمین خدایی جز خدای یگانه بود، آن دو تباه می‌شدند.»
ب: پیامبر (ص) فرمودند: «حکمت، گم شده مؤمن است. آن را طلب کنید حتی اگر نزد مشرک باشد.»

- ۱ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - دعوت به یادگیری دانش تمدن‌های دیگر
- ۲ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - بزرگداشت علم و حکمت به عنوان نتیجه خردورزی
- ۳ طرح مباحث عقلی و استفاده از انواع استدلال - بزرگداشت علم و حکمت به عنوان نتیجه خردورزی
- ۴ طرح مباحث عقلی و استفاده از انواع استدلال - فراخواندن مسلمانان به یادگیری دانش دیگر تمدن‌ها

۸ مسئله اصالت وجود و اصالت ماهیت، در پاسخ به کدام سؤال طرح می‌شود؟

- ۱ گوناگونی موجودات مختلف، ناشی از وجود آن‌ها است یا ماهیت‌شان؟
- ۲ آیا وجود و ماهیت دو مفهوم‌اند یا دو لفظ برای بیان یک مفهوم؟
- ۳ موجودات، مصداق مفهوم ماهیت‌اند یا مصداق وجود؟
- ۴ از هر شیء خارجی، چند مفهوم در ذهن می‌آید؟

۹ مناسب‌ترین دلیل برای این‌که ملاصدرا نام مهم‌ترین کتاب فلسفی خود را براساس مراحل سفر عرفانی انتخاب کرده، کدام است؟

- ۱ وی در این کتاب، مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی کرده است.
- ۲ در این کتاب، مباحث فلسفی متناظر با مراحل سفر عرفانی دسته‌بندی و تدوین شده‌اند.
- ۳ مباحث این کتاب در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق است.
- ۴ ملاصدرا فیلسوفی عارف بود و عارفان معتقدند که سیر و سلوک انسان به سوی کمال، مراحل دارد.

۱۰ کدام عبارت دربارهٔ مشرب فلسفی ملاصدرا نادریست است؟

- ۱ همهٔ مباحث فلسفی وی، از معیارهای پذیرفته شده در دانش فلسفه تبعیت می‌کنند.
- ۲ با آثار عرفا به خوبی آشنا داشته و در شکل‌گیری نظام فلسفی او مؤثر بوده است.
- ۳ در اثبات برخی حقایق فلسفی، از آیات قرآن به عنوان مقدمات استدلال‌هایش استفاده کرده است.
- ۴ مکتب فکری او ثمرهٔ پیوند فلسفه‌های مشایی و اشراقی و بهره‌مندی از شهود قلبی و وحی قرآنی است.

۱۱ ملاصدرا کدام عبارت را می‌پذیرد؟

- ۱ اصالت وجود می‌گوید اگر برای مثال یک کبوتر را در نظر بگیرید، مابازاء واقعیت، وجود این کبوتر است و کبوتر بودنش، همان وجود داشتنش است.
- ۲ ذهن عادی چنین می‌فهمد که در جهان ماهیت‌هایی مانند انسان و اسب و شیر هست که مفهوم مشترک وجود را به نحو یکسان از آن‌ها می‌فهمیم.
- ۳ هنگامی که زردآلویی را جلوی چشمان خود می‌گیریم و با دقت به آن می‌نگریم، ذهن ما وجود زردآلو را هم، از زردآلو بودن آن نتیجه می‌گیرد.
- ۴ حقیقت مانند کانون نور است که هم نور ضعیف و هم نور قوی در آن هست و ترکیب نور قوی و نور ضعیف، همان ترکیب ماهیت و وجود است.

۱۲ کدام عبارت، تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱ بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود، کافی نمی‌داند.
- ۲ اساس آن سلوک معنوی و عرفانی و مجاهدت با نفس است.
- ۳ به جای فلسفهٔ ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.
- ۴ به جای مسئله واقعیت و وجود، به مسئله نور و مطالب مربوط به آن می‌پردازد.

۱۳ با توجه به نظام فلسفی ملاصدرا، کدام عبارت درست است؟

- ۱ برهان خاص ملاصدرا در اثبات خدا، فقط با در نظر گرفتن اصالت وجود، وحدت حقیقت و مراتب داشتن آن، قابل فهم و تبیین است.
- ۲ ملاصدرا براساس سه اصل اصالت و وحدت وجود و مراتب داشتن آن، نظام جهان را تبیین می‌کند و حق را غنی بالذات و خارج از این نظام می‌داند.
- ۳ براساس اصل اصالت وجود، تنوع و کثرتی که در موجودات جهان وجود دارد، حاکی از وجودهای مختلفی است که همگی از وجود یگانه‌ای هستی گرفته‌اند.
- ۴ تفاوت ملاصدرا با عارفان در مسئله وحدت حقیقت وجود، این است که وی آن را مستدل می‌کند و نشان می‌دهد که کثرت، به جنبهٔ ماهوی موجودات باز می‌گردد.

۱۴ کدام عبارت نظر ملاصدرا را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱ از میان دو مفهوم «انسان» و «وجود»، وجود مفهومی واقعی و انسان مفهومی ساخته‌ی ذهن اشخاص است.
- ۲ ماهیت‌ها اموری ذهنی هستند که ما آن‌ها را به موجودات گوناگون نسبت می‌دهیم.
- ۳ در خارج از ذهن ما، آنچه که واقعاً هست، یک حقیقت است و آن، وجود است.
- ۴ با توجه به واقعی بودن وجود، هیچ جایی برای تکثر و کثرت در عالم نیست.

۱۵ مناسب ترین عبارت در توصیف روش اشراقی در کسب حقیقت، کدام است؟

- ۱) آنچه از طریق استدلال به دست آمده، از طریق شهود تعمیم می‌یابد.
- ۲) آنچه از طریق شهود دریافت شده، به کمک عقل و استدلال تبیین می‌شود.
- ۳) ابتدا نفس از طریق سیر و سلوک قلبی، تصفیه شده و سپس عقل تقویت می‌گردد.
- ۴) با تقویت عقل و غلبه بر شهوات، هم تزکیه‌ی نفس و هم تفکر فلسفی محقق می‌شود.

۱۶ کدام عبارت، با نظرات سهروردی درباره‌ی نفس انسان سازگار است؟

- ۱) مرتبه‌ی ثابتی میان مغرب کامل و مشرق کامل دارد.
- ۲) به علم حضوری و بدون واسطه‌ای، خود را می‌شناسد.
- ۳) فقط با تزکیه نفس و کسب معلومات، به علم حضوری می‌رسد.
- ۴) مادامی که در حیات دنیوی به سر می‌برد، به مرتبه‌ی عالم ماده تعلق دارد.

۱۷ کدام کتاب، نوعی شرح فلسفی به شمار می‌رود و برترین سعادت از نظر فارابی کدام است؟

- ۱) اغراض مابعدالطبیعه - ریاست مدینه‌ی فاضله
- ۲) اغراض مابعدالطبیعه - اتصال به عقل فعال
- ۳) رساله‌ی جمع بین رأی دو حکیم - ریاست مدینه‌ی فاضله
- ۴) رساله‌ی جمع بین رأی دو حکیم - اتصال به ملک وحی

۱۸ در صورت پذیرش اصل اصالت وجود، توضیح کدام مسئله سخت‌تر است؟

- ۱) اشتراک مفهوم وجود
- ۲) تنوع بی‌حد موجودات
- ۳) شدت و ضعف در موجودات
- ۴) هماهنگی میان موجودات مختلف

۱۹ کدام عبارت درست است؟

- ۱) در سفر «فی الخلق بالحق» سالک به اذن پروردگار، عوامل گوناگون را پشت‌سر گذاشته و به ذات حق می‌رسد.
- ۲) ملاصدرا در کتاب اسفار، مباحث صفات الهی را در مرحله‌ی «سیر من الحق الی الخلق» مورد توجه قرار داده است.
- ۳) مباحث کلی وجود که زمینه‌ساز بحث توحید است، در اسفار، با مرحله‌ی «سفر من الخلق الی الحق» مطابقت دارد.
- ۴) ملاصدرا برای تأکید بر شیوه‌ی ابتکاریش در فلسفه، در کتاب اسفار، سفرهای چهارگانه‌ی عرفانی را مورد بررسی قرار داده است.

۲۰ کدام عبارت با نظرات سهروردی سازگار است؟

- ۱) انواع گوناگون فرشتگان مانند انوار اسپهبدی و ارباب انواع، طبقات گوناگون انوار قاهر را تشکیل می‌دهند.
- ۲) واقعیت همه‌ی موجودات یکی است و تفاوت آن‌ها ناشی از شدت و ضعف همان واقعیت است.
- ۳) با استفاده از قاعده‌ی امکان اشرف، می‌توان از وجود ممکن اشرف، وجود ممکن غیراشرف را نتیجه گرفت.
- ۴) بالاتر از جهان طبیعت، زنجیره‌ای طولی از فرشتگان وجود دارد که طبیعت، تحت تدبیر آن‌ها است.

- ۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- ۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
دلیل نادرستی گزینه ۱: (در هر موجودی که حرکت می‌کند) این گزینه را غلط می‌کند.
دلیل نادرستی گزینه ۲: این گزینه بیانگر این است که از طریق حس به قوانین حاکم بر طبیعت پی می‌بریم در صورتی‌که از نظر ابن‌سینا قوانین حاکم بر طبیعت از طریق عقل به دست می‌آید.
دلیل نادرستی گزینه ۴: از نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن شی را به سوی کمال مطلوبش سوق می‌دهد به شرطی که مانعی در راه طبیعت نباشد.
- ۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از سقوط دولت صفویان نابسامانی‌هایی ایران را فرا گرفت این نابسامانی‌ها حیات علمی فرهنگی را به شدت ضعیف کرد و همهٔ علوم از جمله فلسفه را ضعیف کرد.
- ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ با توجه به متن کتاب درسی و آثار شهید مطهری کاملاً صحیح می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) اساتید فلاسفه اسلامی از قبل نیز با این فلاسفه فقید آشنایی داشته‌اند.
(۲) در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبایی مسائل روز فلسفی را بررسی کرده و نه شفای ابن‌سینا یا اسفار ملاصدرا
(۳) عبارت برعکس مطرح شده است و علامه در جهت گسترش فعالیت‌های خود به خارج از حوزه با اساتید دانشگاه‌ها ملاقات کردند نه برعکس.
- ۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بنابر متن کتاب درسی از نظر فارابی انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هموعان خویش زندگی کند. این اولین مبنای وی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفهٔ سیاسی است. مدنی بالطبع بودن انسان به معنای گرایش اولیه او به اجتماع و گروه‌های اجتماعی است.
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اصل وحدت حقیقت وجود اشاره‌ای به تفاوت مفهومی وجود نشده است و تفاوت بین موجودات در درجات مختلف وجودی از جهت مصداق است نه مفهوم وگرنه مفهوم وجود به صورت یکسان بر تمامی مصادیق قابل حمل است و همین مفهوم واحد و یگانه از جهت مصادیق دارای تشکیک و درجه‌بندی مختلف می‌باشد. سایر گزینه‌ها کاملاً صحیح و بدون ایراد می‌باشد.
- ۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت الف، یک استدلال فلسفی است که از سوی قرآن مطرح شده و از روش استدلال عقلی استفاده کرده است. عبارت ب، طلب حکمت را از هر کس حتی مشرک توصیه می‌کند. از مصادیق این توصیه، فراخواندن مسلمانان به یادگیری دانش دیگر تمدن‌هاست.
- ۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بعد از اینکه دانستیم از هر واقعیتی دو مفهوم وجود و ماهیت فهمیده می‌شود، سؤال پیش می‌آید که حال که آن واقعیت خارجی یکی است، آن یک واقعیت، حقیقتاً و واقعاً مصداق کدامیک از این دو مفهوم است؟ وجود یا ماهیت؟ این سؤال مسئلهٔ اصالت وجود یا ماهیت را مطرح می‌کند (رد سایر گزینه‌ها).
- ۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نام مهم‌ترین کتاب فلسفی ملاصدرا که در آن مکتب جدید را در فلسفهٔ اسلامی بنیان گذاشته است، «الحکمة المتعالیة فی الاسفار العقلیة الاربعة» می‌باشد که از روی سفرهای چهارگانهٔ عارفان نام‌گذاری شده است. دلیل این نام‌گذاری این است که ملاصدرا مباحث خود در این کتاب را متناظر با مراحل سفرهای چهارگانهٔ عارفان تنظیم کرده است و بر آن اساس پیش می‌رود.

- ۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا اگر هم از آیات قرآنی استفاده می‌کرد، آن‌را برای تأیید و شاهد استدلال‌های خود استفاده می‌کرد، نه اینکه از آن برای مقدمات استدلال‌های خودش استفاده کند.
- ۱۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این عبارت همان وجود داشتن می‌باشد که هم از نظر ابن سینا درست است هم از نظر ملاصدرا.
- ۱۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشراق علاوه بر مطالعه و بحث و استدلال نیاز به این دارد که شهود نیز جزئی از فلسفه باشد ولی ملاصدرا و ابن سینا به این صورت نیستند.
- ۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای این‌که از طریق برهان ملاصدرا به این برسیم که خدا را اثبات کنیم باید به این موارد توجه شود: ۱- اصالت وجود ۲- وحدت حقیقت و مراتب داشتن آن.
- ۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا می‌گفت: آنچه ما در خارج می‌یابیم، از آسمان و درخت و آب تا حیوان و انسان، همه مصداق وجودند؛ البته وجودهایی متفاوت و با نقص و کمالات متفاوت. ذهن انسان، وقتی به این وجودهای متفاوت نظر می‌کند، متناسب با تفاوت‌ها و خصوصیات هر کدام از آن‌ها، تصورات و مفاهیمی از قبیل آسمان، درخت، آب، حیوان و انسان انتزاع می‌کند و آن وجودها را به این تصورات و مفاهیم، نام‌گذاری می‌کند و از هم متمایز می‌سازد و الا آن‌چه در خارج است، وجود است. بنابراین جهان، چیزی جز وجود و حقیقت وجود نیست.
- ۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رساله اغراض مابعدالطبیعه شرحی بر کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است. از نظر فارابی اعلا درجه سعادت بشری اتصال با ملک وحی یا عقل فعال است.
- ۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا مقدمات بحث توحید را متناظر با سفر من الخلق الی الحق بیان می‌کند.
- ۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴

